यः परिवादे मूकः परदारनिरीक्षणे सदाप्यन्धः ।
पङ्गुः परधनहरणे स जयति लोके महापुरुषः ॥ २७४ ॥
यत्पृथिव्यां व्रीहियवं हिरण्यं पशवः स्त्रियः ।
एकस्यापि न पर्याप्तं तस्मात्तृष्णां परित्यजेत् ॥ २७५ ॥
5 यत्र स्थित्वोदयं प्राप्तः तं त्यक्त्वा पूर्वभूभृतम् ।
यो ऽन्यमाश्रयते मूढः सो ऽस्तं याति यथा रविः ॥ २७६ ॥
यथा काष्ठं च काष्ठं च समेयातां महोदधौ ।
समेत्य च व्यपेयातां तद्वद्भूतसमागमः ॥ २७७ ॥
यथा फलानां पक्वानां नान्यत्र पतनाद्भयम् ।
10 एवं नरस्य जातस्य नान्यत्र मरणाद्भयम् ॥ २७८ ॥
यथा यथा नरो ऽधर्मं स्वयं कृत्वानुभाषते ।
तथा तथा त्वचेवाहिस्तेनाधर्मेण मुच्यते ॥ २७९ ॥
यथैव शृङ्गं गोः काले वर्धमानस्य वर्धते ।
तथैव तृष्णा वित्तेन वर्धमानेन वर्धते ॥ २८० ॥
15 यदा प्रकृत्यैव जनस्य रागिणो भृशं प्रदीप्तो हृदि मन्मथानलः ।
तदात्र भूयः किमनर्थपण्डितैः कुकाव्यहव्याहुतयो निवेशिताः ॥ २८१ ॥
यदि काको गजेन्द्रस्य विष्ठां कुर्वीत मूर्धनि ।
स स्वभावो हि नीचानां यो गजो गज एव सः ॥ २८२ ॥
यदि नात्मनि पुत्रेषु न चेत्पुत्रेषु नप्तृषु ।
20 नहि पापं कृतं कर्म सद्यः फलति गौरिव ॥ २८३ ॥
यद्धात्रा निजभालपट्टलिखितं स्तोकं महद्वा धनं
तत्प्राप्नोति मरुस्थले ऽपि नितरां मेरौ च नातो ऽधिकम् ।
तद्धीरो भव वित्तवत्सु कृपणां वृत्तिं वृथा मा कृथाः
कूपे पश्य पयोनिधावपि घटो गृह्णाति तुल्यं जलम् ॥ २८४ ॥
25 यद्वक्त्रं मुकुरीक्षसे न धनिनां ब्रूषे न चाटून्मृषा
नैषां गर्वगिरः शृणोषि न च तान्प्रत्याशया धावसि ।
काले बालतृणानि खादसि सुखं निद्रासि निद्रागमे
तन्मे ब्रूहि कुरङ्ग कुत्र भवता किंनाम तप्तं तपः ॥ २८५ ॥
यस्य नास्ति निजा प्रज्ञा केवलं तु बहुश्रुतः ।
30 न स जानाति शास्त्रार्थं दर्वी सूपरसानिव ॥ २८६ ॥
यस्य यद्विहितं धात्रा कर्म नाशाय तस्य तत् ।
पदवीं यत्र तत्रापि धावतो ऽप्यनुधावति ॥ २८७ ॥